

L'OPINIÓ

El meu viatge, de cordialitat, és el de l'home que obre els braços portant l'Estatut.

(Paraules de Francesc Macià en marxar cap a Madrid)

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV-Núm. 62 - Barcelona, divendres, 14 agost 1931. Impremia: Tallers, 48 - Preu: 10 cèntims

El moment àlgid d'Espanya

Avui Catalunya es presenta a Madrid, en les persones de Francesc Macià i dels representants que el poble elegí. Voldríem que la presència dels nostres homes a la capital d'Espanya anés acompanyada de la cordialitat i de la simplicitat efusiva dels espanyols, tot i l'actitud esguerra i reaccionària manifestada darrerament davant de Catalunya per part de part de la premsa madrilenya.

Esperem que serà així, en bé d'Espanya. Catalunya s'ha trobat un camí del qual res ni ningú no podrien apartar-la'n. Reflexionem els espanyols a quin comportament i quina actitud els obliga la República que hem proclamat entre tots.

Si la presència de Catalunya a Madrid a presentar l'Estatut anés acompanyada de manifestacions d'hostilitat o de demostracions poc cordials, els espanyols que així es manifestessin, es confessarien poc dignes de viure en el règim de llibertat que el 14 d'abril fou implantat. Llibertat vol dir respecte mutu, vol dir convivència harmònica, vol dir democràcia i vol dir respecte a la voluntat dels pobles. Aquells que no acatessin aquests principis, no mereixen ni que es respecti el seu pensament ni que s'accepti la seva voluntat, puix que els volen fer servir per a dominar la voluntat dels altres.

Però estem certs que el poble de Madrid rebra amb tot el nostre entusiasme Francesc Macià, corresponent així al desig de cordialitat de Catalunya, i a l'arribada que el 26 d'abril tot el nostre poble tributà al president del Govern provisional de la República, que fou l'arribada més imponent que mai Catalunya ha tributat a un home representatiu.

Espanya, el 12 i 14 d'abril va donar un exemple al món. Ningú no hauria cregut mai que en plena anarquia de la post-guerra fos possible capgirar un règim sense vessar sang, amb el gest cívic del poble elegint els seus homes per mitjà de les urnes i acompanyant d'aquests homes a què prenguessin possessió del Poder que el poble els havia donat. Tot el món va girar els seus ulls vers Espanya, admirat de l'exemple

que, tot i analfabet, aquest país donava.

Ara el món torna a tenir els seus ulls fets en Espanya. Si Espanya contestés amb un regany el gest de Catalunya presentant el seu Estatut, l'exemplaritat de l'obra realitzada el 12 i 14 d'abril restaria anul·lada. No hauria volgut dir res que en aquelles dates ens haguessin sabut conquerir la nostra llibertat civilment, si ara uns homes d'aquest nou règim donaven mostra d'incomprensió, d'antiliberalisme, d'atavisme dictatorial i reaccionari. Si Espanya ara digués a Catalunya que no, l'Espanya en la que tant esperances ha posat el món liberal, baixaria automàticament al nivell de qualsevol republiquetana americana sense responsabilitat i sense control.

Si Espanya, tal com li pertoca, reconeix a Catalunya el dret a governar-se a si mateixa, Espanya, que ja va pujar de categoria, en un salt formidable, el dia que va fer caure la Monarquia, farà un salt encara més alt, perquè acreditarà el seu esperit d'estar oberta a tots els vents de la democràcia.

El moment és de més compromís per a Espanya que no pas per a Catalunya. És el moment de més responsabilitat amb què els homes que avui governen Espanya s'han vist enfrontats de de que són Govern. Però el Govern d'Espanya no el componen propiament el President i els Ministres. D'aquests no en dubtem. Són homes d'honor i es deuen al compromís contractat a San Sebastian. El Govern l'és també el Parlament de la República.

En aquests moments solemnis per a l'esdevenidor de la República espanyola, el Parlament aprovarà l'Estatut que avui Catalunya lliura al senyor Alcalá Zamora. Però estem certs que no l'aprovarà pas pel fet que sap que tot el món té l'esguard fitat en el que fa Espanya respecte de Catalunya, sinó perquè un Parlament republicà en un règim de llibertat i de democràcia no pot fer altra cosa que aprovar l'Estatut si és que no vol que les paraules llibertat i democràcia tinguin un sentit totalment buit.

Catalunya a ratificat la seva voluntat

Una gentada imponent acomiadà ahir Francesc Macià i els Parlamentaris catalans

Ahir, en l'expedient de Madrid, que té la sortida a les set i cinquanta minuts de l'estació de M. S. A., anaren cap a Madrid Francesc Macià, president de Catalunya; els consellers de la Generalitat senyors Pere Comes, Ventura Gassol i Carrasco Formiguera, i els diputats a Corts Agudé, Terradellas, Puig i Ferrer, Riera i Puntí, Selvas i Sbert. L'objecte del seu viatge és presentar al Govern provisional de la República l'Estatut de Catalunya que fou elaborat per la Diputació de la Generalitat i votat per més de mig milió de ciutadans.

El Govern de la República l'haurà de presentar a les Corts com a Ponència seva tal com es comprometé i les Corts l'hauran d'aprovar íntegrament perquè aquesta és la voluntat de tot un poble.

LA NOTICIA DEL VIATGE

Fins ahir al matí, no fou coneguda amb certesa l'hora en que el nostre il·lustre President Francesc Macià, marxaria cap a Madrid, acompanyat de diversos consellers i diputats de Catalunya, per tal de presentar l'Estatut aprovat per aclamació per la Diputació de la Generalitat i votat el propassat dia 2 d'agost, per més de mig milió de ciutadans.

De seguida que comença a circular la certesa del viatge de Francesc Macià cap a Madrid, totes les entitats republicanes i catalanistes d'arreu de Catalunya, acordaren fer-li un comiat digne d'ell i de la important missió que el portava a Madrid.

Ahir, cap a quarts de cinc de la tarda, sortí del Paral·lel, prop del Teatre Nou, una caravana formada per una cinquantena d'automòbils que han volgut arribar a Madrid abans que el President Macià, per tal de presenciar l'arribada solenne que el poble de la capital de la República no hi ha dubte que li farà.

Aquesta caravana ha estat organitzada pel Centre d'Esquerra del districte II.

Han presenciat la sortida unes cinc mil persones.

A L'ESTACIÓ DE FRANÇA

Des de les sis de la tarda, unes dues hores abans de l'hora de sortida de Francesc Macià i dels parlamentaris catalans, a tota la ciutat es notava ja una animació extraordinària.

Hom podia veure a tot arreu grups, amb banderes catalanes que es dirigien cap a l'estació de M. S. A., o bé al Passeig de Gràcia.

A les set de la tarda, l' explanada del davant de l'estació de França, estava ja atapeïda de públic i d'entitats amb llurs ensenyas. L'andana de l'estació s'anà emplenant paulatinament fins a un quart de vuit, hora en que la grandiosa sala d'espera de l'estació no fou prou espaiosa per a contenir la gran gentada que s'hi havia aplegat, i llavors, el poble entusiasta envai l'andana i començà a prendre llocs més o menys perillosos amb l'intenció de poder veure Francesc Macià abans que marxés cap a Madrid.

Hom pogué veure públic situat en els llocs més inversemblants; dalt dels vagons, enfilat dalt dels fanals. Fins el sobre dels vagons del combó que havia de conduir els parlamentaris catalans estava atapeït de públic.

COMENCEN A ARRIBAR PERSONALITATS

A dos quarts de vuit arribaren a l'estació, els consellers senyors Gassol i Carrasco i Formiguera.

Els fou gairebé impossible poder arribar al seu cotxe. El públic entusiasta, els ovacionà i victorejà.

La presència a l'andana del doctor Agudé i dels senyors Puig i Ferrer, Riera i Puntí Selvas, Sbert i dels altres parlamentaris, fou també rebuda entusiàsticament.

Els més entusiastes aconseguiren apropar-se al seu cotxe i donar-los la mà tot dient-los paraules encoratjadores que eren contestades per ells no menys abundantment.

ARRIBA EL PRESIDENT DE CATALUNYA

Tres quarts de vuit: Arriba Francesc Macià, acompanyat del conseller senyor Pere Comes i del diputat Josep Terradellas.

Fou indescriptible l'ovació amb què el públic va saludar la seva arribada. Els visques eren elzardadors, la multitud estigué a punt d'aixafar-lo, els seus acompanyants, hagueren de lluitar amb el poble per tal d'evitar que amb el seu entusiasme pogués produir-li cap dany. La seva filla Maria, quedà una llarga estona entre la multitud sense poder arribar a juntar-se amb el seu pare.

Per fi, Francesc Macià, després d'haver donat la mà a tots els que se li acostaren, i d'haver contestat a les paraules que se li dirigien, pujà al seu vagó.

Sortí el President Macià a la finestra del cotxe. Un grup de ciutadans portadors d'una bandera catalana, una de les moltíssimes que vegegrem, se li apropà. Francesc Macià, la besà ferverosament i parli llarga estona amb el banderer.

El President es manifestà sumament optimista i li digué que tingué el mateix el que tot el poble català una completa confiança en els que en representació seva marxaven en aquell moment cap a la capital de la República espanyola.

La gentada que hi havia, el mateix a dintre l'estació que a fora, era enorme. No ens atrevim a dir una xifra com tampoc a anomenar les personalitats i representacions que hi vegegrem. Direm únicament que hi havia tot el poble de Barcelona.

Amb uns quants minuts de retard, sortí el tren. L'ovació en aquell moment, fou imponent: No trobem paraules per a descriure l'emoció i l'entusiasme que presenciem en aquells moments, que per a Catalunya seran històrics. Tota l'andana era un vol de mocadors, acomiadant Macià i els parlamentaris catalans.

El President Macià, a la finestra del seu cotxe, amb el mocador a la mà saludava emocionat els que l'acomiadaven.

D'un grup de gent jove, sorgí de sobte un cant de «Segadors», que fou corejat immediatament per tots els que eren a l'andana. A banda i banda de la via ferrada, la gernació era enorme, fins al pont dit de la Maritima arribaven els rengles de públic que volia presenciar la sortida dels parlamentaris catalans i de Macià.

De les cases que hi ha entre l'estació de França i el Baixador del Passeig de Gràcia, sortien els seus estands a retrè també homenatge al President de Catalunya.

AL BAIXADOR DEL PASSEIG DE GRÀCIA

També foren molts milers de persones les que tingueren al baixador del Passeig de Gràcia a presenciar la sortida cap a Madrid dels representants de Catalunya.

El tren es deturà breus moments en aquella estació. Suficients, però, perquè el nostre poble tributés a Francesc Macià una formidable ovació i el victorejés a ell i a Catalunya lliure.

Insistentment críes demanant a Macià que parlés, decidiren el President a fer-ho emocionadíssim.

Amics meus—digué—: Vaig a Madrid amb els braços ben oberts en senyal de concòrdia, a presentar la voluntat de tot un poble (aplaudiments). Mentre jo sigui fora de Catalunya, us diguin el que us diguin i facin el que facin els de fora d'aquí, conserveu la serenitat. No feu res que jo no torni. Ja veureu que la voluntat de Catalunya serà reconeguda.

No pogué continuar el seu discurs, perquè en aquell moment arrencà el tren.

Fins que es perdé de vista el combó

no s'acabaren els aplaudiments que el nostre poble tributà a l'home íntegre en el qual Catalunya té posada tota la seva confiança.

Bon viatge, President...

MANIFESTACIONS

En sortir el mateix de l'estació de M. S. A. que del baixador del Passeig de Gràcia, els ciutadans que havien acomiadat Francesc Macià i els parlamentaris catalans, en perfecte ordre i formant diversos grups, es repartiren pels carrers de la ciutat donant visques a Macià i a l'Estatut de Catalunya.

Un nombre grup, que portava una pancarta que deia «Visca l'Estat Català», vingué al davant de la nostra redacció i després de victorejar Francesc Macià, cantà els «Segadors» i es retirà ordenadament.

ELS QUE ENS DIGUEREN ELS NOSTRES PARLAMENTARIS

Poguérem arribar fins el cotxe Pullman (posat expressament per la companyia de M. S. A.), on havien de viatjar els parlamentaris catalans, gràcies a l'amabilitat i consideració del públic quan invocàrem la nostra professió de periodistes, especialment per formar part de la redacció de L'OPINIÓ. No era cap més el nostre propòsit que el desig de donar als nostres lectors una petita idea de quines eren, en aquells moments històrics, les impressions dels nostres homes.

DIU VENTURA GASSOL

En un moment en que el públic el deixà un xic lliure, ens acostàrem a Ventura Gassol i li demanàrem una impressió per als nostres lectors.

—Marxo optimista— ens digué — tan optimista com volgueu. Voldria encomanar el meu optimisme a tot el poble català que malgrat els aplaudiments que ens atorga, es veu que té quelem de desconfiança, tal vegada produïda per les fantàstiques i mal intencionades noves que han circulat aquests dies.

Tinc la seguretat que el Govern de la República tindrà la quantitat suficient de democràcia i de comprensió per a respectar el que és el desig del poble de Catalunya.

En aquests moments tinc una forta emoció, emoció de la responsabilitat que he contractat d'anar a les Corts d'Espanya en representació de la voluntat de Catalunya.

La meua emoció, no vol pas dir que no sigui optimista — ha acabat dient — us repetixo que voldria que tot Catalunya ho fos tant com jo.

EL DOCTOR AIGUADER

El nostre alcalde que marxava també cap a Madrid acompanyat de la seva muller, estava a la finestra del vagó rebent contínues proves d'estimació.

Li preguntàrem a la primera ocasió que tinguerem, quines eren en aquells moments les seves impressions.

—Què voleu que us digui?— respongué—. Davant d'aquesta gentada que ha vingut a acomiadar-nos i a ratificar-nos novament la seva confiança no hi ha més remei que ésser optimista, i confiar, per tant, que no pot haver qui sigui capaç d'oposar-se a la voluntat de tot un poble.

A Madrid ens han de rebre bé — ha acabat dient — no poden fer-ho de cap més forma. Si es fes la més petita ofensa a Francesc Macià tot un poble en demanaria comptes.

CARRASCO I FORMIGUERA

El conseller de la Generalitat Manuel Carrasco i Formiguera, que fou un dels que assistiren al Pacte de San Sebastian, ens va comunicar que havia rebut fela poca estona, una lletra del senyor Alcalá Zamora en la qual li ratificava la seva confiança de que l'Estatut seria aprovat per les Corts Constituents.

Si hi hagués alguna petita discre-

Comiat del President de Catalunya

CIUTADANS:

Surto cap a Madrid, acompanyat de la representació parlamentària, a presentar l'Estatut que amb el vostre vot referendàreu com a síntesi de la voluntat de Catalunya.

Hi anem amb els braços oberts, esperant que així mateix serem rebuts pel Govern provisional de la República. D'acord amb ell, Catalunya ha formulat la carta de la seva llibertat i així li fa creure que el Govern provisional de la República i les Corts Constituents l'acceptaran i declararan com una de les lleis constitucionals de la República.

No és possible que el nostre poble trobés resistència en tractar d'articular per les vies del dret les llibertats assolides pel gest revolucionari del 12 d'abril.

Si els elements perturbadors, resta vergonyant del règim caigut, volguessin entelar la posició clara i cordial que ens fa sentir solidaritzats amb els pobles lliures d'Espanya, no us deixeu provocar en aquesta hora històrica que com cap altra exigeix la màxima serenitat i l'expressió més absoluta de sobirania. Ningú sinó el Parlament tindrà la paraula en aquesta hora transcendental de la nostra vida i d'aquesta hauran de dependre les futures decisions de Catalunya.

En tot cas, doncs, sapigueu esperar, segurs que a mi no em guia altre afany que el de fer prevaler la voluntat del nostre poble i que en aquest esperit inspirarà sempre la meua actuació i la meua paraula que ja sabeu que no us ha mancat mai en les hores decisives.

Catalans, de la mateixa manera que crec endur-me la vostra adhesió fervent, confio que sabreu fer el que us recomano pel bé de tots i de Catalunya.

Palau de la Generalitat, 13 d'agost de 1931.

El President,
FRANCESC MACIÀ

pancia poden estar segurs que seria resolta amicalment sense modificar per res l'Estatut en el fons, ens digué Carrasco i Formiguera, acomiadant-se de nosaltres.

PUIG I FERRETER

El diputat a Corts de l'Esquerra Republicana de Catalunya Joan Puig i Ferrer, home poc acostumat a fer declaracions als periodistes, faltà als seus propòsits de silenci davant la manifestació imponent que presenciava.

—Jo, com a parlamentari i home disciplinat — ens digué —, vaig també com veieu cap a Madrid. El meu viatge, però, és únicament d'estudi i d'observació. Quan torni ja diré públicament quines hauran estat les meves impressions del viatge a la capital de la República.

Per ara les meves impressions davant l'entusiasme, l'esperança i la fermíssima voluntat que observo en el poble català, no poden ésser més falgueres.

Tant de bo — acabà dient — que a Madrid les comparteixin.

JOSEP TERRADELLES

L'home impassible, el secretari particular de Francesc Macià que ha donat proves d'ésser un gran polític, estava ocupadíssim donant ordres per tal que cap petit contratemps pogués minvar l'èxit del viatge del President de Catalunya i dels parlamentaris catalans.

Malgrat i això, volguérem també conèixer les seves impressions.

—Mireu aquesta gentada — ens respongué — i dieu el que volgueu. No podem pas fer altra cosa que el que ens mana el poble que ens votà, i naturalment, el complaurem.

FRANCESC MACIÀ, DIGUEU...

El President de la Generalitat de Catalunya no tingué, mentre el tren estigué aturat a l'estació de França, ni un sol moment lliure. Quan el tren arrencà saludà amb el mocador els que l'acomiadaven fins que els perdé de vista i després tingué una curta entrevista amb els senyors Casanoves, que quedà de President accidental de la Generalitat i Anguera de Sojo, Governador civil interí.

Poguérem, però parlar un moment amb ell, quan el tren ja arribava al Baixador del Passeig de Gràcia.

—El meu viatge de cordialitat, és el de l'home que obre els braços portant l'Estatut.

Jo vull cordialitat, veurem que volem els de Madrid.

Quan Macià ens deia aquestes paraules arribava el tren al Baixador

del Passeig de Gràcia i amb recança ens hagueren d'acomiar.

UNA NOTA DE «LA FALÇ», JOVENTUT D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, ADREÇADA AL POBLE

La Joventut «La Falç» ha donat la nota següent:

«El poble de Barcelona ha acomiadat dignament els mandataris catalans que van a lliurar l'Estatut de Catalunya.»

Els interpretaran a Madrid el nostre voler, confiant en el suport massís de la unanimitat catalana.

Quan tornin, el poble els acollirà amb la mateixa cordialitat màxima. Mentrestant, qualsevol expressió pública dels centralistes de Madrid, ens haurà d'interessar poc, perquè nosaltres no ens deixarem menar al ritme provocat pels adversaris que l'Estatut pogués tenir.

Així, doncs, una manifestació hostil que hi pogués haver al carrer no provocaria ací cap manifestació contrària.

L'expressió dels nostres sentiments la controlarem nosaltres mateixos i no serà lliurada a iniciatives al·lenes. Caldrà, doncs, ésser continguts i esperar la tornada dels diputats de Catalunya.

Aleshores Catalunya tindrà l'ocasió de mostrar els seus afectes, els seus entusiasmes i l'estat d'esperit que l'anima en tot moment.

Davant l'arribada de Macià a Madrid

Manifestacions d'Alcalá Zamora

Madrid, 13. — El senyor Alcalá Zamora ha rebut els periodistes i després de parlar del de més relleu de les sessions de Corts i de les visites rebudes, ha dit:

—I ara anem a parlar de demà. Demà arribarà el meu volgut amic el senyor Macià, ala noblesa de sentiments i elevació d'esperit del qual he fet justícia, àdhuc durant la Monarquia. A la tarda suposo que se'n lliurarà l'Estatut. Jo tindrè molt de gust a portar-lo a les Corts per tal que passi a la Comissió de Constitució, com unificadora de criteris, puix que ja el coneixia en preparar el seu dictamen. Tindrè molt de gust a parlar amb el senyor Macià, com amb els

EL MUSSOL FA PROFECIES per Shum

Lisboa, 13. — El corresponal a Madrid del «Diario de Lisboa» publica un interviu amb el senyor Unamuno, el qual, referint-se a l'Estatut de Catalunya, ha dit que ni tan sols arribarà a ésser votat al Parlament. — Fabra.